

Subiect: Opinie juridică la proiectul de hotărâre cu privire la modificarea Regulamentului privind selectarea reprezentanților societății civile în Consiliul de Integritate, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1089/2016

Adresată: Ministerului Justiției;
Persoana de contact: Ion GLAVAN, Direcția elaborare acte normative,
E-mail: ion.glavan@justice.gov.md; secretariat@justice.gov.md;

Copie: cancelaria@gov.md;

Prezentată de: Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM, www.crjm.org),
persoane de contact: Daniel GOINIC (daniel.goinic@crjm.org), Nadejda HRIPTIEVSCHI (nadejda.hriptievschi@crjm.org);

Nr/Data: 79/19 din 20 august 2019

Expediată prin email (format word și PDF)

Această opinie este prezentată în contextul consultărilor publice a proiectului de hotărâre cu privire la modificarea Regulamentului privind selectarea reprezentanților societății civile în Consiliul de Integritate (în continuare Regulamentul).

CRJM salută inițiativă Ministerului Justiției de amendare a Regulamentului dat, în special în partea ce ține de schimbarea modalității de desfășurare a concursului prin renunțarea la interviu în favoarea unei evaluări a tuturor candidaților în baza unor criterii care să evidențieze pregătirea profesională și aspectele etice ale personalității lor. În același timp, reieșind din practica anterioară în care un membru selectat ca reprezentant al societății civile a demonstrat lipsa de interes și activism în cadrul Consiliului de Integritate, anume aceste criterii de evaluare a candidaților trebuie să fie cât mai specifice și clar reglementate. Membrii Consiliului de Integritate trebuie să fie profesioniști, integri și implicați activ în activitatea Consiliului.

Proiectul conține unele chestiuni care necesită revizuire și/sau clarificare. În acest sens, în tabelul anexat sunt prezentate comentariile punctuale la textul proiectului Regulamentului.

CRJM își reiterează deschiderea în continuare pentru colaborare cu Ministerul Justiției în vederea elaborării politicilor publice pe segmentul justiției, anticorupției și drepturilor omului.

Vă rugăm să nu ezitați să ne contactați pentru orice clarificări suplimentare.

Nr.	Textul existent sau propus de MJ la Regulamentul privind selectarea reprezentanților societății civile în Consiliul de Integritate	Modificări propuse de CRJM (formulările în legătură cu care se propune eliminarea au fost tăiate cu o linie, iar textul care se propune a fi adăugat este subliniat)	Argumente
1.	4. Comisia de selectare a reprezentanților societății civile în Consiliul de Integritate (în continuare – Comisia) este compusă din 5 membri, dintre care 2 membri desemnați de Ministerul Justiției, 1 membru desemnat de Uniunea Avocaților din Republica Moldova, 1 membru desemnat de Consiliul Național pentru Participare și 1 membru desemnat de Asociația obștească „Asociația Presei Independente”....	Propunem modificarea pct.4 după cum urmează: 4. Comisia de selectare a reprezentanților societății civile în Consiliul de Integritate (în continuare – Comisia) este compusă din 5 membri, dintre care 2 membri desemnați de Ministerul Justiției, 1 membru desemnat de Uniunea Avocaților din Republica Moldova, 1 membru desemnat de ~~Consiliul Național pentru Participare~~ Consiliul Național al ONG-urilor din Republica Moldova și 1 membru desemnat de Asociația obștească „Asociația Presei Independente”....	Consiliul Național pentru Participare nu este funcțional deja de ceva timp. Același lucru era valabil și la adoptarea regulamentului în 2016. P. 2 al Regulamentului prevede „De la data expirării mandatului majorității membrilor Consiliului Național pentru Participare până la aprobarea de către Guvern a noii componente a acestui Consiliu, atribuția de desemnare a membrului Comisiei de selectare a reprezentanților societății civile în Consiliul de Integritate va fi exercitată de către Consiliul Național al ONG-urilor din Republica Moldova.” Din aceste considerente, pentru a evita situații similare pe viitor și incertitudini, propunem înlocuirea Consiliului Național de Participare fi cu Consiliul Național al ONG-urilor din Republica Moldova, ca structura care va desemna un membru în Comisia de selectare. Consiliul Național al ONG-urilor este un organ reprezentativ neformal, desemnat de către Forumul ONG din Republica Moldova, pentru a contribui la consolidarea eforturilor ONG-urilor în promovarea dezvoltării societății civile în Republica Moldova. Forumul ONG se întrunește odată în doi ani. Consiliul este constituit din 11 ONG-uri/rețele de ONG-uri, alese din rândul ONG-urilor care participă la Forumul ONG. O organizație/rețea de ONG-uri poate înainta un singur candidat. Consiliul a desemnat un membru al Comisiei de selecție în 2016, deci are deja experiență în acest sens.
2.	18. „... Dosarul de participare la concurs include: 1) cererea pentru participare la concurs ... ... 6) scrisoarea de intenție;	Propunem completarea pct.18 după cum urmează 18. „... Dosarul de participare la concurs include: 1) cererea pentru participare la concurs;...	Propunem includerea obligativității descrierii de către candidat în <u>scrisoarea sa de intenție</u> a rolului și modalității în care acesta înțelege și va realiza activitățile sale în cadrul Consiliului de integritate. Mai

	<p>7) scrisoarea de recomandare a organizației din care face parte sau cu care conlucrează sau, după caz, a unei instituții de învățământ superior în care activează;</p> <p>8) declarația pe proprie răspundere privind întrunirea condițiilor stabilite la art. 12 alin. (3) „lit. b), d)-h), k) și l)” din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și privind corespunderea copiilor de pe documentele prezentate cu originalele, conform modelului din anexa nr. 1 la prezentul Regulament;</p> <p>10) certificatul medical de sănătate Forma 086/e...”</p>	<p>...6) scrisoarea de intenție, <u>care va include și viziunea candidatului cu privire la modul de exercitare a atribuțiilor de membru al Consiliului de Integritate;</u></p> <p>7) scrisoarea de recomandare a organizației din care face parte sau cu care conlucrează sau, după caz, a unei instituții de învățământ superior în care activează;</p> <p>8) declarația pe proprie răspundere privind întrunirea condițiilor stabilite la art. 12 alin. (3) „lit. b), d)-h), k) și l)” din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, <u>a condițiilor de integritate și privind corespunderea copiilor de pe documentele prezentate cu originalele, conform modelului din anexa nr. 1 la prezentul Regulament;</u></p> <p>9) <u>certificat de cazier detaliat, valabil la momentul depunerii;</u></p> <p>10) <u>certificatul medical de sănătate (forma medicală 086/e perfectată după data anunțării concursului) ...”</u></p>	<p>mult, acest lucru este necesar în vederea facilitării activității de evaluare și selectare a celei mai bune candidaturi de către Comisia de selectare.</p> <p>Propunem includerea în dosarul de participare la concurs a <u>certificatului de cazier detaliat</u> (acesta fiind un document mai detaliat decât cazierul judiciar). Cel mai corect este ca candidatul să îl prezinte la faza admisibilității sale la concurs, or, în caz contrar aceasta va atrage descalficarea lui inițială, și nu la etapa finală a concursului.</p> <p>Mai mult, practica solicitării de caziere judiciare la faza depunerii dosarelor este deplin utilizată inclusiv de Autoritatea Națională de Integritate (a se vedea concursurile pentru inspectorii de integritate sau pentru reprezentanții societății civile și al mediului academic în Colegiul disciplinar al Autorității Naționale de Integritate). În speță, Consiliul de integritate este structura reprezentativă a ANI și prin urmare trebuie aplicate aceleași criterii.</p> <p>În aceeași ordine de idei, e important ca certificatul de cazier judiciar să fie valabil la momentul depunerii (valabilitatea acestuia este de 3 luni).</p>
3.	<p>26². (din proiect)</p> <p>Candidații care întrunesc condițiile stabilite la art. 12 alin. (3) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate se evaluează de către Comisie conform următoarelor criterii de evaluare de bază:</p> <p>3. experiența profesională.</p>	<p>26². Candidații care întrunesc condițiile stabilite la art. 12 alin. (3) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate se evaluează de către Comisie conform următoarelor criterii de evaluare de bază:</p> <p>3. <u>experiența profesională în domeniul integrității și anticorupție.</u></p>	<p>Propunem includerea cerinței ca experiența profesională să fie relevantă funcției la care persoana candidează. Domeniile de activitate a sectorul non-guvernamental și celui academic sunt destul de multe și variate. Consiliul de integritate însă este o structură care are funcții și atribuții specifice, iar membrii trebuie să dețină abilități și cunoștințe din domeniul integrității și anticorupție, analizării și elaborării documentelor de politici publice etc. Completarea cu acest criteriu specific va facilita determinarea de către membrii Comisiei a celei mai bune candidaturi.</p>

4.	„40 ¹ . Candidatul învingător urmează să prezinte certificatul de cazier detaliat în termen de 10 zile lucrătoare de la data publicării hotărârii Comisiei. Neprezentarea certificatului de cazier detaliat sau constatarea existenței circumstanței prevăzute la art. 12 alin. (3) lit. d) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate în privința candidatului învingător atrage descalificarea acestuia prin hotărâre a Comisiei și declararea drept învingător a candidatului imediat următor din tabelul de punctaj final în condițiile pct. 36 și 37.”;	De exclus.	Propunem excluderea prevederii de la pct.40 ¹ , dacă se completează pct. 18 cu sintagma „ <u>certificatul de cazier detaliat, valabil la momentul depunerii</u> , așa cum este propus în pct. 2 din opinie, mai sus.
5.	Anexa nr.1 la Regulamentul privind selectarea reprezentanților societății civile în Consiliul de Integritate	De completat cu trei cerințe suplimentare, fie după pct. 1 ³⁾ , fie după pct. 5): 1) nu sunt și nu am fost implicat(ă) în comiterea de infracțiuni, evaziune fiscală, acte conexe corupției sau fapte de comportament corupțional; 2) stilul de viață al meu și al familiei mele corespunde veniturilor obținute și indicate în declarațiile de avere și interese personale; 3) nu sunt și nu am fost implicat(ă) în promovarea unor valori, poziții sau proiecte care contravin statului de drept.	Considerăm că cerințele adăugătoare sunt esențiale pentru un membru al Consiliului de Integritate și necesită a fi adăugate în declarația pe propria răspundere. Prima cerință se referă la angajamentul/promisiunea publică a persoanei că nu a comis faptele enumerate, indiferent dacă a fost sau nu pornită urmărirea penală sau alte investigații contra persoanei. Ori, un membru al Consiliului de Integritate trebuie să aibă o responsabilitate maximă și confirmarea acesteia prin declarația pe propria răspundere.